

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі

Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап параграфы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау параграфы
Титульный лист для шифрования работ участников

**Қатысушының жұмысы
Работа участника**

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: МЖЛ 2-05-01

Индер аудандық білім белімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1. Берілген сөздерді жақшаша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); қатты (сөз, құрт); қара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Tура мағыналы сөз	Ауыспалы мағыналы сөз
<p>Терең өзен жатын құрт қара көйлек жұмсақ орындық</p>	<p>Терең білім жатын соғ қара жұмыс жұмсақ мінез</p>

2. Көп мағыналы сөздердің катарын жалғастыр.

1. Адамның аяғы – орындықтың алты, күйедің алты.

2. Домбыраның құлағы – адамнаның құлағы, сымрағының құлағы.

3. Пышактың жүзі – пүзіктің жүзі, ұзындың пүрzi.

3. Мына сөздерден синонимдік катарлар жаса.

Адам. Биік. Шапшаң. Қүшті. Келбет.

4. Төмендегі антоним сөздерді үлгі бойынша жұп-жұбымен жаз.

Үлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Күн. Қара. Жылы. Тұзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойттолғау жаз.

3-тапсырма.

Адам - кісі

Ден - көзары

Шашшаш - пүшірік

4-тапсырма.

Бүкіл - ырткы

Майдан - майдан

ЖК - жара

Жүн - түн

Жара - ақ

Нұрын - шынжын

Күйкүй - үзін

Ағ - көп

5-тапсырма.

Күшті - талшашма

Келдем - сейнені

8

Пілізу - қызын

Піләмбү - арас

Қатты - пүшімак

Ұлғын - қызына

Арас - мату

Пүшімак - қатты

Пас - көрі

10

Мен кітапты білім алу үшін шағын коремін.
 Кітаптың адамта пайдалы етін көп. Кітаптың
 жиынтауда оны жақтап алған түрін сұзу керек.
 Ныне кітапты жыртпай сұздай ұлғынты ұстапу керек.
 Редеді, оны бізден кейін кім мен мен сандар үстайдау
 Ныне де мен кітапты етін қатты шағын коремін.
 Кітап - білім дұлаты деп белгір айтадаған. Кітаптың білім-
 тіз адамнан олар суре ашшайтын еді. Соңдықтап кітапты
 Анықту керек.

37 бетке

Жалпы білім беретін пәндер бойынша респубикалық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап параги
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау параги
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: K T 9 - 05 - 04

Индер аудандық білім бөлімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1 .Берілген сөздерді жақша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); қатты (сөз, күрт); кара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Tура мағыналы сөз	Аудыспалы мағыналы сөз
Терең өзен	Терең білім

2 Көп мағыналы сөздердің қатарын жалғастыр.

1.Адамның аяғы –

2.Домбыраның құлағы –

3.Пышақтың жүзі –

3.Мына сөздерден синонимдік қатарлар жаса.

Адам. Биік. Шапшаң. Құшті. Келбет.

4.Темендегі антоним сөздерді ұлгі бойынша жұп-жұбымен жаз.

Ұлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Құн. Қара. Жылы. Тұзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойтотғау жаз.

1-тапсырма.

Шұра магындық сөз.
Терегү өзен, қатты қурт,
Бара көмек, жұмысдау
орындау.

Аучепаш магындық сөз
Терегү білік, терегү ой.
жатты сөз, зара жұмыс,
Зара су, зара аңау, зара тиел,
Жұмысдау мінез.

2-тапсырма

Адамның аязы - жануардың аязы - отарғыштың аязы.
Дамбыраның үшаласы - адамның үшаласы, жануардың үшаласы.
Тындаудың жүзі - күннің үшүзі айдаудың жүзі

10

10

3-тапсырма

Аудам - пәнде, кісі
Білік - жегоры 9
Шапшату - мез, жүріктік.
Күнші - мындау.

4-тапсырма

Анаса - білік, менен - жегоры, жұмысдау -
жатты, каса - аж, ұлоң қысқа, араз.
тату, сұзу - жыныс, тұзду - қысқау,
жас - әорі, аз - көз, күн - түн

10

5-тапсырма.

Мен кітапты оте жатты жақсы көрсін! Кітап мегінг
айыптауды ашпаиды, сыршауды сұртуға шаштайды. Кітап
мagan үндемей көмектессе. Кітапта қоюорады болу мүжік.
Кітап көп ажадың құттылған козі, ортаудың шілік, жалың
казынасы, саржаншас білік үшаласы. Мен кітапты сүйіп
ақынын! Кітап - адамның дөсө!

8

Барлығы: 42 балл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап параграфы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау параграфы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 1
(Количество заполненных листов)

Шифр: K112-05-02

— Адамдың інтеллектуалдық құлаптары —

Индер аудандық білім бөлімі

5-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына - 10 ұпай)

1. Берілген сөздерді жақша ішіндегі сөздермен тіркестір. Қандай мағынада қолданылып тұрғанын ажыратып жаз.

Терең (өзен, білім, ой); катты (сөз, құрт); кара (көйлек, жұмыс, су, өлең, ниет); жұмсақ (адам, мінез, орындық).

Tура мағыналы сөз	Аудыспалы мағыналы сөз
Терең өзен, құрттың үзілім, барлық мінез, жаңынай орында.	Терең білім, құрттың сөз, караңыз, жаңынай шілдес

2. Көп мағыналы сөздердің катарын жалғастыр.

1. Адамның аяғы – ~~Жануардың~~ аяғы, ~~человек~~ аяғы

2. Домбыраның құлағы – ~~Насыптың~~ құлағы, ~~адамның~~ құлағы.

3. Пышактың жүзі – ~~Адамның~~ жүрі, ~~бірнешік~~ жүрі

3. Мына сөздерден синонимдік катарлар жаса.

Адам. Биік. Шапшаң. Күшті. Келбет.

4. Төмендегі антоним сөздерді үлгі бойынша жүп-жұбымен жаз.

Үлгі: аласа – биік, төмен – жоғары, ...

Суық. Жаман. Ақ. Күн. Қара. Жылы. Тұзу. Тату. Қатты. Ұзын. Араз. Жұмсақ. Қысқа. Жас. Аз.

5. Мен кітапты неліктен жақсы көремін? Ойттолғау жаз.

1 - тапсырма

Тұз-күйі

Балқ-жогары

Шашшату-тез

Күнделім-көзделем

Көздем-жүргі

Ч - тапсырма

Сүзбіл-жетекші

Маманды-жасын

Дәуір-дәуір

Күнде-түрк

Қара-ақ

Мини-санктим

Жүрді-бұлшың

Матем-араз

Компьютер-жүргіз

Чубын-қысқа

Дрез-татту

Шүршеб-батын

Ілас-бұрт

Күнбала-чұмын

Дәуір-көн

10

5 - тапсырма

Бебебі көмек беріш сұхбаты, кімдік баянаса ырып білеңдігін бағалығы еді.

Да баянаса оны күріледінде түркі тәжірибелер боялғас еді, Мұндағы зерттеу күйі де түркін шай бакыт жүргір мейдін. Әмб-бабашы, "кімдік білеңдік" деңгөнен айтпарат, мінне оны үршіт мекін кімдіктердің жаңбырын көрсетін.

.58 балл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап параграфы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау параграфы
Титульный лист для шифрования работ участников

**Қатысушының жұмысы
Работа участника**

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: ХС-05-03

1-тапсарма		20. Бір жақыншын +
1. күн	+	28. 03. Кімділ +
2. жи - фарзан		
3. ғаламтана		
4. аспан		
5. Рыниссер	+	
6. Тының жасамы	+	
7. Емиссер	+	
8. 510, 2 жыл, оның 410-шы	+	
су 290 бүйірдегі жол жасайды		= үсік
2-тапсарма		
1. В астуомаид	+	
2. Кевін, лансан, шош	-	
3. Сейбазад	-	
4. тәжіри	+	
5. Зат - Гайсан - жи - Биргүл	+	
6. Ненерін.	-	
7. Уркел	-	
8. Әмбетика күршебай	+	
9. Орбина	+	
10. науменов жаситай	+	
11. Гимпер	+	
12. Созынтуын, сандык, атаулін.	+	
13. Ш. Үзілсаман	-	
14. XX-	-	
15. 1989 ж. 2н (сүзір)	-	
16. Экватор	-	
17. 2набұс	+	17 үсік
18. 1912 ж. 100н	-	

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республиканлық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парагы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парагы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: МТ2-06-03

1-тапсырма

Шура шалыпталыс соғ
Терек өзен, Қара көшкен,
Күміткүрт, жүлсак жада,
Жүлсак жыныс

шүлгіншы шалыпталыс соғ
Терек бінесі, Терек ай,
Күміткүрт, Қара жұмыс
Қара су, Қара аяң, Қара килем,
Жүлсак жыныс

9

2-тапсырма

Адамның адеби - мәдениаралық адеби, орындаудың адеби.
Данбараптың құлағы - адамның құлағы, мәдениаралық құлағы.
Пәннәдімдің жүргі - күннің жүргі, айдан жүргі.

10

3-тапсырма

Адам - мәдениар, білік - аяса, Шаршын - балық, Құшті - жашам, Нұрбет - зорай -

4-тапсырма

Аласа - білік, мәдени - мәдени, Жүлсак - құміткүрт, Қара - ай, Құсқын - құсқын, араз - матыу,
Шығын - күннің, күн - түрт, түрзү - құсқын, аяле - көрі, ау - көп.

10

5-тапсырма

Мен кітапты өткі құміткүрт жасақтардың көрсетін. Біткегі ойдаға бішиң береді. Кітап -
адамның ең жақсын досы. Ои адағыза өз ажырын береді. Кітап соғ көп білік ала
жинақын. Кітаптар өткі көп ойдаған адам зорайтын біржанің орында түрәнде.
Дәр адағы 5 солтам бойын кітап оку керек. Кітап бішиң бұлалас!

17

Бағыттағы: 33 упак

Жалпы білім беретін пәндер бойынша респубикалық олимпиаданың
мектепшілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парагы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парагы
Титульный лист для шифрования работ участников

Қатысушының жұмысы
Работа участника

Толтырылған беттер саны: 2
(Количество заполненных листов)

Шифр: КТІД-06-01

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданын I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді кай шығармадан алғынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-қалың елім
Не бір жүйрік болдырып жарап деген,
Шаршадым мен қанатым талды менін,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

Жилемет - белгілі бір жеткізу белгісін,
жасметік, саласын көрсетемін үзгілі.
Жүрнектердің: - дай, - дей, - тай, - тей.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таптай мақтанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	Идеясы

3. Мына кестені толтырыңыз.

	Анықтамасы	Мысалы
Неологизм сөздер	Ноуыл, техника, жағдай, тұрмыстық көзінен дұрындаған жаңа ұғымдар.	Жағдаят, ұнтаста, мәңдикарт т.б.
Термин сөздер	Ғылым, техника, инерция т.б. саладағы ғалым аттыла-рын білдіретін сөздер.	Физика, энергия меридиан т.б.
Диалект сөздер	Көркінгің тұрғыдан түр-жыңдар қалданатын сөздер.	Күнделік - құдазы, шабар - соли, жаш - апа
Кәсіби сөздер	Жүргіттіктердің барын түсі-нікті өзге берілген түсініктер.	Көзжетер: пашта, шербек, ахылшаруашылда: ғұлда, жүзек

4. 1) Құрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- A) түбір сөзден жасалған сөз
- Б) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
- Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Құрделі сөзді белгіле:

- A) отыз
- Б) Сарыарқа
- Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- A) ата-ана Б) итмұрын
- Б) сұлу қызы

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- А) Ауыл-аймақ Б) жап-жасыл
- Б) кора-кора

5) Қүшейтпелі қос сөзді тап:

- А) дүп-дұрыс Б) тасыр-тұсыр
- Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дүшпеннан алыс болу үшін не істейу керек?» ойынды жаз.

10

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парагы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парагы
Титульный лист для шифрования работ участников

**Қатысушының жұмысы
Работа участника**

Толтырылған беттер саны: 3
(Количество заполненных листов)

Шифр: ХТ2-06-02

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 үпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көрктеу құралдарына мысал келірп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-калың елім

Не бір жүйрік болдырып жарап деген,
Шаршадым мен канатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мактанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

*Этимологиялық құйындықтың көмекші затынан
жарысқаңызғын белгілік ғасырлардың салыныш
корсетейтін коркендей үзін. Мұндай даудар
таудай, дарадай*

Тақырыбы	Идеясы
3. Мына кестені толтырыңыз.	

	Анықтамасы	Мысалы
Неологизм сөздер	<i>Ноологияның мәдениетінде тәсіл жүргізумен қосындық дағы шығындағы түшінік жағы негізделген деңгелеміндер</i>	<i>Жаңадыл, Чимаспа, Інш шоғыр т.б.</i>
Термин сөздер	<i>Физикалық, химиялық саударалық мәдениеттің таралып шығындағы дәріліктерге негізделген сөздер.</i>	<i>Физика, химия, кіткес, мониторинг т.б. айнали, кота, зертке т.б.</i>
Диалект сөздер	<i>Бесілі бір әкесегінен дайындағандағы сөздер</i>	<i>Шыңда-Шыңда, Құдатай- құдатай, полап-балаң т.б.</i>
Кәсіби сөздер	<i>Мемлекеттің әдміністративтік бірліктердегі тәсілдер жүргізілгенде пайдаланылған сөздер.</i>	<i>Мемлекет, Аташөз, Қызылорда жыныс, Атасынан, Балхаш жыныс, Атасынан, Атасынан жыныс, Қызылорда, Қызылорда жыныс.</i>

4. 1) Құрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

A) түбір сөзден жасалған сөз

- Ә) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Құрделі сөзді белгіле:

A) отыз

- Ә) Сарыарқа

Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- A) ата-ана Ә) итмұрын Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- А) Ауыл-аймақ Ә) жап-жасыл Б) қора-кора

5) Қүшайтпелі қос сөзді тап:

- А) дұп-дұрыс Ә) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дүшпанинан алыс болу үшін не істей керек?» ойынды жаз.

10.

1-тапсырым

Дұй Насир Мұхамед көн Шердан 21-Фараси. 21-Фараси 1991 жылдың 29 наурызда туған. Оның жеке откөзбек болатын Зиримекін гана мендердің от-Фарасидің болашақ, жасынан шақыттың тұрағын түшүндүр жүргізу айтпаңын. Беделі үлкен гана мендердің ойрінін дұй көзені тұрағын шақытташтар әсемтін көн. Соңғынан да үрткыши мер үлкен обиғиңін ойріндең оның шудан деган шағында беттеги шақарға қоюс аударуған жаңа бастайды.

2-тапсырым

Пәндер: „Гана манай шағында“

Недесі: Беc күрседен ғанаң ғолустерек
Беc күрседен ғанаң болу керек.

Гана манай шағында,

Оригі манай ғанаңдың дегендегі орын таң ғал ән отыртады - алған білінің
үйренген жаңынан жаңынан орын.

3-тапсырым

„Беc күрседен ғанаң бол

Беc күрседен ғанаң бол ғал адамнан адамгершілік жаһын дозғанды. Адамнан
біннан көпкіл жаһын үздейді. Бұз тұста ерекше бір көзін ғолерін жаһы.
Адай ғанаң болу мен адам болу жағелесін бір-бірімен сабактасқорға айтады
Бұз екесінің таңыра, түркі бір ғал санаңын.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепішілік кезеңі
Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парагы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парагы
Титульный лист для шифрования работ участников

**Қатысушының жұмысы
Работа участника**

Толтырылған беттер саны: 3
(Количество заполненных листов)

Шифр: МТД - 08-03

Индер аудандық білім бөлімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 үпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алғынған?
Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-калың елім
Не бір жүйрік болдырып жарау деген,
Шаршадым мен қанатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мактанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	идеясы
Білімді насыхамтмау	Балаларда білім, ғылым да орнайтындағы маңыздылық
анықтамасы	мысалы
Неологизм сөздер	Жаңа сөздер аэропорт, телефон
Термин сөздер	Саладағы белгілі бір ұғымдар мен зам атаулардан белгірекші сөз - терминдер. френетика, мередан
Диалект сөздер	Белгілі бір жерлерде түркіншілдік әдеби сөздер. баражи - баражы, күдәзи - күдәзай
Кәсіби сөздер	Адамның мүсінен белгілі болғанда белгілі бір қызметтің жарық шағын пән атаулардан. Ауыл шарының атаулары

4. 1) Күрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- A) түбір сөзден жасалған сөз
 Ә) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз

B) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Күрделі сөзді белгіле:

- A) отыз
 Ә) Сарыарқа
 Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- A) ата-ана Ә) итмұрын Б) сұлу қыз

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- A) Ауыл-аймақ Ә) жап-жасыл Б) қора-қора

5) Қүшайтпелі қос сөзді тап:

- А) дұп-дұрыс Ә) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дүшпеннан алыс болу үшін не істейу керек?» ойынды жаз.

1-максатыра

Белгіліңүз авторы Әбү Насир Әл-Фараби. Ол шоғыршы ғұлама, ойшын, математик, философ, жетін, зевиен пән мұжықа жергілеудің, ажын. Оның толық аты-жөні: Әбү Насир Мұхаммад ибн Тархан ибн Әззат әл-Фараби. Балашақ әлем айттында ол мұттан жері Отарар мектесінде, одан кейін Шаш, Сырдария Құхара, Әтесар қалаларында оқып жасақ жеке тоғ білін алған. Үнді ⁹ Қашық масын мұттан жері, шоғыршынын алоғын. Белгедегі көріктеме құралдағы: Әншімдегі: Қашық етін, шоғыр жасақ. Әншім дегенінің - заманын құбандықтара ерекшелікін, соң сиратын белгелі түрде танытамын айтуладағы сез. Әбіне соң есіндер арқыншы жауялада.

2-максатыра

Шакарлар - білінің насыхаты.

Ідеял - Балалардың білінің, еңбек шағындығын аудамгерийлікке шакару.

8

3-максатыра

Невология сөздер - Гомми мен техникалық, әндиғіс пән шарашылғы - таны, издеңмен пән түрліліктерін дамытап тұсанда тінде жасағ үзілішардағы білдіретін жасағ сөздер еніп отаралада. Бұл сөздер невологиядерден аманада. Әтесалы: Ұшак, ағза, шайрбеке.

4-Термин сөздер - Гомми, техника, әндиғіс, энергиясындағы белгілі бір үзілішар дағы зам атауларын білдіретін сөздер.

5-Риалект сөздер - Берлік бір жердегі түрліліктердің қолданамасын сөздер.

Риалект сөздер жасалып қоялғандағы болып есептелмейді. Өйткени оларданын дәбін тінде балашағары болада. Әтесалы: Ұлудағы - жүшкөргөн, ұауыт - дүзгелек.

6-Мәсіби сөздер - Жүрттөлгөн бәріне түсінікті бола бергендейін, белгілі бір кілтпен 1-дә шарашылғы санағымен шыншылданамын аудамдар қолданамасын сөздер. Мәсіби сөздер екінші белгелі: Ұолонгерге байланыста сөздер, ңұлшарда - шоғыршына байланыста сөздер. Әтесалы: Ау, көптеген, атауын.

4-тапсарма

- 1) 2) екі нағисе одан да көп түбірден жасалған соғ.
- 2) 3) Сирнарда
- 3) 4) Шимуртан
- 4) 5) Іора-жора.
- 5) 4) дүл-дүрнәс.

5-тапсарма

Абай атамағы "Топын таптаи шағманба" әлеңінде жастардың адамгершілік-ке шағура отарын, жасауда үлі болар беc ассо іс көн одан баласона үзін мүшігер беc дүшиләнді атап корсетеді. Беc ассо ісінен үлі алыза шағура, беc дүшиләнді атап корсетін одан сағмануға шағурада. Абай атамағы атап көмкен беc дүшилан: Өскемен, отірік шағманшағ, еріншек бекер мен шашлағұ. Бұлар бүкіл адам баласон үзін үзіншін зекеметтер екени соғыз. Соңғынан зе адам бул зекеметтерден байын аулак үстел, әз бойына тек беc ассо ісін сітірді тиіс.

?

Бағынғы: 45

Жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың
мектепішлік кезеңі

Школьный этап республиканской олимпиады по общеобразовательным
предметам
Жауап парагы
Бланк ответов

Қатысушылардың жұмысын шифрлау парагы
Титульный лист для шифрования работ участников

**Қатысушының жұмысы
Работа участника**

Толтырылған беттер саны: 3
(Количество заполненных листов)

Шифр: 472-06-04.

Термин сөздер

Фонеми бір саладағы үзені - Фонемика, шишири

Индер аудандық білім белімі

6-сыныптар бойынша қазақ тілі мен әдебиетінен Республикалық олимпиаданың I кезең тапсырмалары

Қазақ тілі мен әдебиетінен тапсырмалар

(жауабы толық тапсырмалардың әрқайсысына 10 ұпай)

1. Сұрақтарға жауап беру. Өлең авторы туралы не білесіз? Үзінді қай шығармадан алынған? Көріктеу құралдарына мысал келіріп, анықтамасын жазыңыз.

Қашықасың туған жер-калың елім
Не бір жүйрік болдырып жарау деген,
Шаршадым мен қанатым талды менің,
Шаңыт жолға сарылып қарауменен.

2 Абай Құнанбаевтың «Ғылым таппай мактанба» өлеңінің тақырыбы мен идеясын анықтаңыз.

Тақырыбы	Идеясы
3. Мына кестені толтырыңыз.	

	Анықтамасы	Мысалы
Неологизм сөздер	Жаңа сөздер	Аэропорттегі телефон.
Термин сөздер	Денгілі бір саладағы үйнедар немесе зам атауларын білдіреді.	Ронетика, меридиан
Диалект сөздер	Денгілі бір жерден түркімдер ғалданылатын сөздер.	Барың-башаң, құдаты-құдатай
Кәсіби сөздер	Денгілі бір пәннің жарнамалық немесепән адаулар ғалданылатын сөздер.	Помыңа, үоза.

4. 1) Құрделі сөздердің дұрыс ережесін тап:

- A) түбір сөзден жасалған сөз
 Ә) екі немесе одан да көп түбірден жасалған сөз
Б) сөз тіркесінен жасалған сөз

2) Құрделі сөзді белгіле:

- A) отыз
 Ә) Сарыарқа
Б) барды

3) Біріккен сөзді тап:

- A) ата-ана Ә) итмұрын Б) сұлу қызы

4) Қосарланған қос сөзді тап:

- A) Ауыл-аймақ Ә) жап-жасыл Б) кора-кора

5) Қүшейтпелі қос сөзді тап:

- А) дүп-дұрыс Ә) тасыр-тұсыр Б) алай-дүлей

5. Абай атамыздың өлеңіндегі «Бес дүшпанин алыс болу үшін не істей керек?» ойынды жаз.

1. Алегория автора Жүз Насар Әл-Фараби Жүз Насар Әл-Фараби шыныстырылғанда оның, көпшілдік доказоман шығындың чын этико-гипотетик. Оның, философ, математик. Әл-Абдесим н-н шығана жергілешилік, ауди. Шығана ата-тәні Жүз Насар Мұхамед ибн Шархан иші Үзілжыл Әл-Фараби. 10
Бағынан, ғанағ ағашында тұрғын жері Оторада мегрессияне, кейин Шалы, Самиржек, Бұхара, Масор ғынашарында оған жаңы мағнита білік атап. Ол дристателден кейінні екінші үстелдік Оның философия, тарихи-историялық, астрономия, математика шығында сияқты ғанағ салынғынан 164 трактаттар тұрғанда ишін. Бағынан осы ежелгілердегі шілдекі үрнектен шығында ғынашарда тұрғын ғанағ нағызда бар. Алегория коріннелу ғұрылғары: Әншімдер қалай есі, шауда тоғы. Әншім деңгеліз - Заттандың әні құбайыстаң срекшениін, сар-сипаттаң 8
білік түрде танытады дағындауда соғ. Қабіне сол есіндер сұрғылағандағо.

2. Шығармача - біліктік қадірі, адамгершілк ысесін айтушы нақшамандау. Идея: тоғы үрнектен оқында оның айтушының, білікке тәндейн. Малын иш-тәндең автората білік шығору.

3. Невология сөздер - ғанағ иш-техникалық, индіріс иш-шаруасылықтары, издижелем иш-туршылық, көзінен дайындаған тұсандың тиізе тауда ұтпидар болғандағы білдіреттік тоғы сөздер етін оторада. Бұл сөздер невология сөздер деңгелік атауда. Масалы: үштаспа, жүктай, тасерік Шілдесін сөздер - ғанағ, техника, индіріс, оның саласындағы білік бір ұтпидар иш-зам атаударын білдіреттік сөздер. Масала: Фонетика, атаң 8
Английтік сөздер - білік бір жердеғі тұрғындар ғанағанадан сөздүр. Диалект сөздер - тоғы жаңынан шығындағандағы білік есептешілігі. Әйткені олардың жағынан тиізе ғанағаро болада. Масала: шабар-сам, құбайра-жар.

10

Касиби сөздер - көрттіңдік түсінікті бола бергенімін, белгілі бір көзінен және шаруашылық саласын шүгінделдіктермен айналып жүргіндейтін сөздер. Касиби сөздер екінші білігеді қолданып дағылашты сөздер, аудиошаруашылықта ғанағанда сөздер. Мисалы: пынғыз, ұзақ, жүзек, төрнек.

н.1) ә , 2) ә , 3) ә . 4) 8 , 5) а.

10

5. Абай атамаңың озинің „Гоян маннаи шағында“ анықталғанда мағистранттың өзінің, адамгершілікке шектегендегі отардан, мағистранттың үлкі болор бес асса іс нен адам бағасына зиян тигізеде бес дүшинаңда атап көрсетеді. Бес асса ісмен үлкі аяға шағарса. Абай атамаңың атап көткен бес дүшина: осек, отірік, мақтансаң, ерінек, бекер және шаштаң. Бұлар бүкіл адам бағасын үзір ұзақтамаң зекемет екегі соғыз. Соңғынан да бұл зекеметтерден өзіндең үстем, оз бойона тек бес асса існің айыртуралы таросса жаңа айналасына сүйкіші, төрбеші бола алада дең ойланышы. Сол себепті оз ғанаңдастырылғы Абай атама айтуын бес дүшинаңда салтаман, бес асса існің бойна тиңкіл шағураңы!

9

Барлығы: 47 балл

**Жалпы білім беретін пәндер бойынша Республикалық
олимпиаданың I кезеңінің бағалау туралы**
ведомость

**Пәні қазақ тілі мен әдебиеті
Сынып 5-6**

	Шифр, код	Катысушының жеке сәйкестендіру номері	Балл I тур
1	K.T- 05-03	120605602851	33
2	K.T- 05-02	120808602677	38
3	K.T- 05-04	120320605430	47
4	K.T- 05-01	111002602597	37
5	K.T- 06-04	110616601504	47
	K.T- 06-03	101124603804	45
	K.T- 06-02	100918654109	36
	K.T- 06-01	101122601504	39